

4. Postupak aktivnog oplemenjivanja

1) Opšte odredbe

Član 119

Ne isključujući odredbe člana 120 ovog zakona, na osnovu postupka aktivnog oplemenjivanja, dozvoliće se da se sljedeća roba koristi u carinskom području u jednom ili više procesa oplemenjivanja:

- 1) strana roba za koju se ne plaća carina niti podliježe trgovinskim mjerama, a namijenjena je ponovnom izvozu u obliku dobijenih proizvoda (sistem odlaganja);
- 2) strana roba koja je stavljena u slobodan promet uz plaćanje carine, za koju se može odobriti povraćaj ili otpis carinskog duga, ako se roba izveze iz carinskog područja u obliku dobijenih proizvoda (sistem povraćaja).

Izrazi koji se koriste u čl. 119 do 132 ovog zakona imaju sljedeće značenje:

- 1) "sistem odlaganja" su uslovi predviđeni u stavu 1 tačka 1) ovog člana;
- 2) "sistem povraćaja" su uslovi predviđeni u stavu 1 tačka 2) ovog člana;
- 3) "proces oplemenjivanja" je:
  - obrada robe, uključujući i njenu montažu, sklapanje i ugradnju u drugu robu;
  - prerada robe;
  - opravka robe, uključujući i njeno dovođenje u ispravno stanje;
  - upotreba određene robe koja nije sadržana u dobijenim proizvodima ali koja omogućava ili olakšava proizvodnju dobijenih proizvoda, čak i ako je u potpunosti ili djelimično iskorišćena u proizvodnji;
- 4) "dobijeni proizvodi" su svi proizvodi koji se dobiju kao rezultat oplemenjivanja;
- 5) "ekvivalentna roba" je domaća roba koja se koristi umjesto uvozne robe u procesu oplemenjivanja;
- 6) "normativ" je količina ili procenat proizvoda koji su dobijeni oplemenjivanjem određene količine uvozne robe.

Član 120

Kada su ispunjeni uslovi propisani u stavu 2 ovog člana i shodno stavu 4 ovog člana, carinarnica će odobriti:

- 1) oplemenjivanje uz upotrebu ekvivalentne robe;
- 2) da se dobijeni proizvodi od ekvivalentne robe izvezu iz Crne Gore prije uvoza uvozne robe. Ekvivalentna roba mora da bude istog kvaliteta i istih svojstava kao i uvozna roba.

Ministar finansija može, uz saglasnost Ministarstva privrede, propisati slučajeve u kojima se ne može upotrebljavati ekvivalentna roba i slučajeve u kojima ekvivalentna roba ne mora biti istog kvaliteta i istih svojstava kao uvozna roba.

Kada se primjenjuje odredba stava 1 ovog člana, uvozna roba će se za carinske svrhe smatrati ekvivalentnom robom, a ekvivalentna roba uvoznom robom.

2) Davanje odobrenja

Član 121

Carinarnica daje odobrenje na pisani zahtjev lica koje vrši ili lica koje organizuje aktivno oplemenjivanje.

Odobrenje će se dati samo:

- 1) licima sa sjedištem ili prebivalištem u Crnoj Gori, a u slučaju nekomercijalnog uvoza odobrenje se može dati i licima koja nemaju sjedište ili prebivalište u Crnoj Gori;

2) ako se uvozna roba može prepoznati u dobijenom proizvodu, osim u slučaju upotrebe iz člana 119 stav 2 tačka 3) alineja 4 ovog zakona, a u slučaju upotrebe ekvivalentne robe uz uslove iz člana 120 ovog zakona;

3) ako se postupkom aktivnog oplemenjivanja postižu povoljniji uslovi za izvoz ili ponovni izvoz dobijenih proizvoda, pod uslovom da nijesu ugroženi osnovni interesi domaćih proizvođača sličnih ili istih proizvoda (ekonomski uslovi).

Vlada će propisati način utvrđivanja ispunjenja ekonomskih uslova.

3) Sprovođenje postupka

Član 122

Carinarnica će odrediti rok u kome se dobijeni proizvodi moraju ponovno izvesti ili u kome se mora zahtijevati drugi carinski dozvoljen postupak ili upotreba.

Carinarnica će kod određivanja roka iz stava 1 ovog člana uzeti u obzir vrijeme potrebno za obavljanje aktivnog oplemenjivanja i otpremu dobijenih proizvoda.

Rok počinje teći od dana kad se strana roba stavi u postupak aktivnog oplemenjivanja.

Carinarnica može produžiti rok na osnovu blagovremenog i opravdanog zahtjeva korisnika odobrenja.

Kada se primjenjuje član 120 stav 1 tačka 2) ovog zakona, carinarnica će odrediti rok u kome strana roba mora biti deklarirana za postupak, a rok počinje teći od dana prihvatanja izvozne deklaracije za dobijene proizvode izrađene od ekvivalentne robe.

Ministar finansija može propisati posebne rokove za određene procese oplemenjivanja ili za određenu uvoznu robu.

Član 123

Carinarnica utvrđuje normativ dobijenih proizvoda koji se u postupku aktivnog oplemenjivanja dobija iz određene količine uvozne robe ili, gdje je to moguće, metod za utvrđivanje normativa.

Normativ se mora utvrditi na osnovu stvarnih okolnosti u kojima se vrši ili treba da se izvrši aktivno oplemenjivanje.

Kad to okolnosti dozvoljavaju, a posebno kad se aktivno oplemenjivanje obavlja uz jasno određene tehničke uslove sa robom istih svojstava, a dobijeni proizvodi su ujednačenog kvaliteta, carinarnica može odrediti standardne normative, a na osnovu prethodno utvrđenih stvarnih podataka.

Član 124

Dobijeni proizvodi i roba u nepromijenjenom stanju se ponovno moraju izvesti, a carinarnica može, u posebno opravdanim slučajevima, odobriti stavljanje robe u slobodni promet, stavljanje robe u postupak prerade pod carinskim nadzorom, uništenje robe ili ustupanje robe u korist države.

Za proizvode za koje je postupak aktivnog oplemenjivanja prethodno okončan postupkom carinskog skladištenja, postupkom privremenog uvoza, tranzitnim postupkom ili stavljanjem robe u slobodnu zonu ili slobodno skladište primijeniće se stav 1 ovog člana.

Ako carinarnica odobri postupak aktivnog oplemenjivanja u sistemu odlaganja, prilikom obračuna carinskoga duga za robu koja se stavlja u slobodni promet, u skladu sa odredbom st. 1 i 2 ovog člana, obračunaće se i zatezna kamata.

Član 125

U skladu sa članom 126 ovog zakona, u slučaju nastanka carinskog duga, iznos duga će se utvrditi na osnovu propisa za određivanje visine carine koji su važili za uvoznou robu u vrijeme prihvatanja carinske deklaracije za stavljanje te robe u postupak aktivnog oplemenjivanja.

Ako je uvozna roba u vrijeme prihvatanja carinske deklaracije ispunjavala uslove za primjenu preferencijalnog carinskog režima utvrđenog na osnovu ugovora o slobodnoj trgovini, prihvatit će se zahtjev podnosioca deklaracije za primjenu tog režima, ako on važi za identičnu robu u vrijeme prihvatanja deklaracije za stavljanje robe u slobodan promet.

Član 126

Bez obzira na odredbu člana 125 ovoga zakona dobijeni proizvodi:

- 1) podliježu plaćanju uvozne carine, ako se stavljaju u slobodan promet u skladu sa bližim uslovima koje propisuje Vlada. Korisnik odobrenja može tražiti da se carina za te proizvode obračuna na način propisan članom 125 ovog zakona;
- 2) ako podliježu plaćanju uvoznih dažbina koje se obračunavaju u skladu sa propisima koji se primjenjuju na predmetni carinski postupak ili slobodne zone ili slobodna skladišta, kada su ti proizvodi predmet postupka sa odlaganjem ili se smještaju u slobodnu zonu ili slobodno skladište. Korisnik odobrenja može tražiti da se carina za te proizvode obračuna na način propisan članom 125 ovog zakona. Kada se iznos uvozne carine obračunava u skladu sa ovim članom, obračunati iznos mora biti najmanje u iznosu koji bi se obračunao u skladu s članom 125 ovog zakona;
- 3) za dobijene proizvode obračunava se carina u skladu s propisima za postupak prerade pod carinskim nadzorom;
- 4) za dobijene proizvode obračunava se povoljnija carina zbog upotrebe u posebne svrhe ako je takva carina predviđena za identičnu uvoznu robu;
- 5) dobijeni proizvodi ne podliježu plaćanju uvozne carine ako je takvo oslobođenje od plaćanja carine u skladu sa odredbom člana 184 ovog zakona predviđeno za identičnu uvoznu robu.

4) Postupak pasivnog oplemenjivanja dobijenog proizvoda i robe u nepromijenjenom stanju

Član 127

Dobijeni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju, dijelimično ili u cjelini, mogu se privremeno izvoziti radi daljeg pasivnog oplemenjivanja, uz odobrenje carinarnice, a u skladu s uslovima propisanim za postupak pasivnog oplemenjivanja.

Ako nastane carinski dug u vezi sa ponovo uvezenim proizvodima, naplatit će se:

- 1) uvozne dažbine za dobijene proizvode ili robu u nepromijenjenom stanju iz stava 1 ovog člana obračunate u skladu sa čl. 125 i 126 ovog zakona;
- 2) uvozne dažbine za proizvode ponovo uvezene, nakon pasivnog oplemenjivanja, čiji će se iznos obračunati u skladu sa odredbama koje se odnose na postupak pasivnog oplemenjivanja, pod istim uslovima koji bi bili primijenjeni da su proizvodi izvezeni po tome postupku bili stavljeni u slobodni promet prije izvoza.

5) Posebne odredbe sistema povraćaja carine

Član 128

Sistem povraćaja carine može se primijeniti za svu robu.

Sistem povraćaja neće se primjenjivati za dobijene robe koje u vrijeme prihvatanja deklaracije za stavljanje robe u slobodni promet:

- 1) podliježu količinskim uvoznim ograničenjima;
- 2) mogu, u okviru kvota, ispuniti uslove za primjenu preferencijalnog carinskog režima ili autonomnog suspenzivnog aranžmana u skladu sa odredbama člana 21 ovog zakona;
- 3) za dobijene proizvode kod izvoza gdje je predviđen povraćaj ili propisan porez.

Član 129

Na carinskoj deklaraciji za stavljanje robe u slobodan promet mora se unijeti napomena da se primjenjuje sistem povraćaja carine i uslovi iz datog odobrenja. Carinarnica može zahtijevati da se navedeno odobrenje priloži uz carinsku deklaraciju za stavljanje u slobodan promet.

Član 130

U okviru sistema povraćaja neće se primjenjivati odredbe člana 120 stav 1 tačka 2) i st. 3 i 5, člana 122 stav 3, čl. 124 i 125 i člana 126 stav 1 tačka 3) ovog zakona.

Član 131

Privremeni izvoz dobijenih proizvoda, koji je obavljen u skladu sa odredbom člana 127 stav 1 ovog zakona, neće se smatrati izvozom u smislu odredbe člana 132 ovog zakona, osim ako se ti proizvodi ponovno ne uvezu u Crnu Goru u propisanom roku.

Član 132

Korisnik odobrenja može zahtijevati povraćaj ili otpis uvozne carine ako carinarnici dokaže da je uvozna roba, koja je bila stavljena u slobodni promet u okviru sistema povraćaja carine, u obliku dobijenih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju:

1) izvezena ili

2) ostavljena u namjeri da se ponovno izveze kroz tranzitni postupak, postupak carinskog skladištenja, postupak privremenog uvoza ili postupak aktivnog oplemenjivanja (postupci s odlaganjem), u slobodnu zonu ili slobodno skladište, ukoliko su ispunjeni svi ostali propisani uslovi.

U slučaju iz stava 1 tačka 2) ovog člana dobijeni proizvodi i roba u nepromijenjenom stanju smatraju se stranom robom.

Povraćaj carine može se zahtijevati najkasnije u roku od tri godine od dana kad je nastao carinski dug.

Ne isključujući odredbu stava 1 tačka 2) ovog člana, dobijeni proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju, koji su bili stavljeni u carinski postupak ili u slobodnu zonu ili u slobodno skladište, stavljaju se u slobodni promet, a iznos uvozne carine koji je vraćen, odnosno za koji je izvršeno oslobođenje čini iznos carinskoga duga.